

32 793 Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 501 Brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 oktober 2020

De vraag naar griepvaccins bij de huisartsen lijkt het aantal beschikbare vaccins te overstijgen. Op basis van signalen van huisartsen en het RIVM heb ik daarom besloten om maatregelen te nemen en heb ik, na advies van het RIVM, besloten om gezonde mensen van 60 tot en met 69 jaar te vragen nu niet in te gaan op de uitnodiging voor de grieprik. Huisartsen en de doelgroep worden hierover geïnformeerd. Via deze brief informeer ik ook uw Kamer over dit besluit.

Het Nationaal Programma Grieppreventie (NPG)

In Nederland krijgen mensen ouder dan 60 jaar en mensen met een medische aandoening jaarlijks de mogelijkheid om zich tegen griep te laten inenten. Dat betreft ruim 6 miljoen mensen. De afgelopen jaren haalde ongeveer de helft, dus drie miljoen mensen, de grieprik. Er zijn in dit bijzondere coronajaar in het voorjaar extra vaccins besteld. Uit een inventarisatie onder de doelgroep leek dit voldoende te zijn.

Al maatregelen genomen vanwege corona

In verband met corona is rekening gehouden met een hogere opkomst voor de griepvaccinatie en zijn er 520.000 vaccins meer besteld dan vorig jaar, waarmee er een totaal van 3,88 miljoen vaccins beschikbaar is. Daarmee kan ongeveer 60% van de doelgroep van 60-plussers en risicogroepen bediend worden. Vorig jaar was de opkomst 52,6%, het jaar daarvoor 51,3%.

We hebben sinds de start van de campagne via enquêtes aan huisartsen en het volgen van de bestellingen door de huisartsen de opkomst goed gemonitord. Afgelopen week is de bestelling die huisartsen kunnen doen gemaximeerd naar 114% van wat ze vorig jaar hebben besteld. Daarmee wilden we vaccins zo eerlijk mogelijk verdelen over de praktijken. Daarnaast is hen gevraagd dat wanneer ze in afwachting zijn van de levering van de nabestelling en nog maar een beperkt aantal vaccins hebben, voorrang te geven aan mensen met een medische indicatie en het oudere deel van de doelgroep, de 70-plussers.

We hebben zoveel mogelijk griepvaccins ingekocht, dat doet Nederland via Europese aanbesteding op de internationale markt. Een vaccin kan niet zomaar gemaakt worden. Ieder jaar onderzoeken experts welke varianten van de typen griepvirus waarschijnlijk het meest gaan voorkomen. De WHO geeft vervolgens in februari advies welke varianten in de grieprik opgenomen kunnen worden. De

leveranciers starten daarna met de productie van vaccins. De doorlooptijd hiervan is ongeveer 5 a 6 maanden. Er kan voor dit griepseizoen dus geen vaccin extra meer geproduceerd worden. Mondiaal is er dit jaar zoveel ingekocht, dat er geen voorraden meer beschikbaar zijn. We kijken steeds of er nog partijen over zijn in andere landen, maar andere landen benaderen ons ook. Als er zich concrete mogelijkheden voordoen, zullen we deze uiteraard verzilveren.

De kans is aanwezig dat het aanstaande griepseizoen mild zal zijn. De maatregelen die we met elkaar nemen tegen corona helpen ook de verspreiding van griep te verminderen. Dit was eerder al zichtbaar op het zuidelijk halfrond, waar het griepseizoen al geweest is.

Aanvullende maatregel van prioritering nodig

Ondanks deze reeds genomen maatregelen laten signalen nu zien dat het zeer waarschijnlijk is dat er te weinig vaccins zijn voor iedereen die in de doelgroep valt. Daarom kom ik met bovengenoemde maatregel op advies van het RIVM om te voorkomen dat te veel mensen die het meest baat hebben bij de grieprik, deze niet krijgen. Ik vraag aan gezonde mensen van 60 tot en met 69 jaar nu niet in te gaan op de uitnodiging voor de grieprik. Zo kunnen in ieder geval de meest kwetsbare mensen een vaccin krijgen. Mensen met een medische aandoening (diabetes, een hart-, long- of nierziekte of een verminderde weerstand) en mensen van 70 jaar en ouder lopen meer gezondheidsrisico's wanneer ze griep krijgen. Als deze groep eenmaal gevaccineerd is, kunnen de overgebleven vaccins in beginsel worden gebruikt voor gezonde mensen van 60 tot en met 69 jaar die nog geen vaccin konden ontvangen. Aan het einde van de grieprikperiode in december wordt duidelijk of er vaccins over zijn.

Overigens richt deze maatregel zich niet op medewerkers die van hun werkgever een griepvaccinatie krijgen aangeboden, zoals medewerkers in de zorg. Werkgevers zijn zelf verantwoordelijk voor het aanbieden en inkopen van griepvaccinatie. Aan de ene kant is het positief dat zoveel mensen gehoor geven aan de oproep om de grieprik te halen. Aan de andere kant is het te betreuren dat op dit moment niet iedereen die een uitnodiging heeft gekregen en een prik wenst, deze ook kan krijgen. Echter, door nu deze stap te zetten zorgen we ervoor dat de meest kwetsbare groep, zo goed mogelijk beschermd is.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis